

Nr 316.

Av herr **Lindqvist**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 150, angående anslag för budgetåret 1943/44 till avlöning vid de allmänna läroverken m. m.

I proposition nr 150 avhandlas å sid. 31 och följande *Avlöningsgrupperingen för rektorerna vid vissa läroanstalter*.

Med anledning av vad i propositionen anföres vill jag för *högre allmänna läroverket i Halmstad* påpeka följande. De för översyn av avlöningsgrupperna för rektorer tillkallade sakkunniga ha föreslagit, att 22 läroverk skola föras till avlöningsgrupp I. Bland dessa står Halmstad som nummer 11 (Se tabell sid. 45 i prop.). Av de sakkunnigas redogörelse framgår, att ingen som helst tvekan rått beträffande detta läroverks placering. Skolöverstyrelsen har heller intet att erinra mot att Halmstads läroverk placeras i grupp I, men anser sig böra påpeka, att, om den treåriga latingymnasielinjen blir helt nedlagd, vilket föreslås, blir poängtalet för Halmstad 65,5 i stället för av sakkunniga beräknat poängtal 70. — Härvid bör dock, synes det mig, observeras, att under de två första läsåren av den nya förordnandeperioden för rektorer blir poängtalet 68,5 resp. 67, och *först tredje året* går det ned till 65,5 vid oförändrat lärjungeantal. Det bör emellertid beaktas, att lärjungeantalet vid Halmstads läroverk höstterminen 1942 utgjorde 793. Skulle lärjungeantalet ökas blott med 7 lärjungar, ökas poängtalet med 1. Sannolikheten för detta är mycket stor, då stadens folkmängd permanent stigit år för år, och genom förläggningen av Hallands flygflottilj till Halmstad kommer folkmängden säkerligen att höjas åtskilligt, vilket medför, att lärjungeantalet vid läroverket med säkerhet stiger ytterligare. Det kan nämnas att avvissning från första klass av den femåriga linjen skett flera år och att under höstterminen 1942 även avvissning måste ske från den fyraåriga linjens första klass i realskolan. Då nu ej alla, som önska komma in i den femåriga realskolan, få plats där blir följden, att tillströmningen till den fyraåriga realskolan ökar och dess klasser bliva väl besatta, vilket innebär att lärjungeantalet vid läroverket i Halmstad kommer att ökas. Allmänna lönenämnden har intet att erinra mot sakkunnigas förslag att placera Halmstad i grupp I, men påpekar att en ökning resp. minskning med 2 poäng i förhållande till sakkunnigas gränsdragning ej bör föranleda omflyttning av ett läroverk mellan olika grupper. Å sid. 50 i propositionen säges att gruppindelningen vid *obetydliga* ändringar i läroverkets storlek ej bör rubbas, utan en läroanstalt bör mera markerat skilja sig från gränsfallet för att uppflyttning skall ske.

I den kungl. propositionen begagnas nu dels överstyrelsens upplysning om poängställningen för Halmstads läroverk 3 år *härefter* och dels löne-

nämndens spärr, varför i propositionen föreslås, att Halmstad med beräknade 65,5 poäng föres till grupp II och i stället bl. a. Majornas läroverk i Göteborg med 62 och Jönköpings läroverk med 61,5 poäng alltså bibehållas i grupp I. Vidare får Kalmar läroverk med 63,5 poäng också vara kvar i grupp I. — Detta kan jag ej finna rättvist. Till grund för den tidigare indelningen låg lärjungeantal m. m. höstterminen 1937 (Se prop. sid. 37). Då hade Halmstad just 45 poäng och nådde sålunda ej 45,5, som då var poänggränsen mellan de båda grupperna I och II. Men under de fem följande åren har Halmstad hela tiden legat över 46 poäng och konstant ökat poängtalet, vilket framgår av nedanstående tabell, där för den gångna perioden poängtalet är uträknat enligt hittills tillämpade grunder och för den kommande perioden enligt de av de sakkunniga föreslagna nya beräkningsgrunderna.

Tidpunkt	Lärjunge- antal	Antal avdelningar		Poäng enl. 1937 års beräkning
		realskolan	gymnasiet	
Höstterminen				
1937	669	17	10	45
1938	664	17	11	46,5
1939	701	17	12	49
1940	754	17	13	51,5
1941	763	17	13	51,5
1942	793	18	13	52,5
		Realskolan 15	Gymnasiet + realskolans högsta klass 16	Poäng enl. 1943 års beräkning 70
1942	793			
1943	c:a 800	15	15	69,5
1944	» 800	15	14	68
1945	» 800	15	13	66,5
1946	» 800	15	13	66,5
1947	» 800	15	13	66,5
1948	» 800	15	13	66,5

Med sannolikhet kommer mot slutet av perioden lärjungeantalet att ökas ytterligare, vadan slutpoängen säkerligen kommer att bli något högre än vad här ovan räknats med.

Skulle nu trots dessa siffror Halmstad alltfört komma att tillhöra grupp II skulle detta innebära, att t. ex. läroverken i Kalmar, Jönköping och Majorna i Göteborg under två sexårsperioder komma att tillhöra grupp I, ehuru de så gott som hela tiden haft *lägre poäng än Halmstad* utom kanske just höstterminen 1937, då indelning i grupper första gången gjordes. Skulle lönenämndens gränsdragningsprincip fastställas av riksdagen, skulle det

över huvud taget vara mycket svårt att göra omflyttning mellan grupperna av läroverk, även om skillnaden mellan två läroverk utgjort 4 poäng under en lång följd av år. Detta kan ju ej vara rättvist.

Ännu en sak bör påpekas. Å sid. 40 i propositionen upplyses, att de sakkunniga sagt, att ett läroverks karaktär av *samläroverk* ej kan nämnvärt inverka på gruppindelningen, varför de sakkunniga avvisat en framställning om viss tilläggs-poäng för samläroverk. Skolöverstyrelsen åter biträder *icke* de sakkunnigas syn på denna fråga, men upplyser, att uppdelningen på avlöningsgrupper denna gång ej påverkas, och gör därför intet förslag till poängökning för samläroverk utan anser, att frågan bör beaktas vid nästkommande gruppering. Nu inträffar emellertid, att just för Halmstad, som i propositionen beräknats få 65,5 poäng och därför ej flyttats till grupp I, skulle endast en tilläggs-poäng för läroverket, som är samläroverk å alla stadier, ha inverkat, enär läroverket då även med propositionens beräkningssätt skulle få 66,5 poäng och sålunda ligga 3 poäng över gränspoängen 63,5. Göres jämförelse fortfarande med Jönköpings och Majornas läroverk, så äro dessa båda samläroverk *endast å gymnasiet*, varför de ej enligt överstyrelsens resonemang böra ha samma tilläggs-poäng som Halmstad. (Se prop. sid. 42—43.) Alltså blir här ytterligare ett skäl för att Halmstad placeras i grupp I lika väl som dessa båda läroverk.

Av tabellerna framgår att intet läroverk med ett lärjungeantal så nära 800 som Halmstad placerats lägre än i grupp I. Att Halmstads poängsumma ej blir ännu högre beror på att klassavdelningarna vid detta läroverk äro väl besatta, om man bortser från det treåriga latینگymnasiet, vilket nu också temporärt kommer att nedläggas, om propositionen härom bifalles. Flera läroverk i grupp I ha litet lärjungeantal i vissa klassavdelningar. Att sådana avdelningar under ett kommande läsår rätt lätt kunna försvinna är ju självklart. Dylikt inverkar emellertid ej på poängberäkningen nu. Det kan under sådana förhållanden ej vara rättvist, att Halmstads läroverk blott på den grund, att det treåriga latینگymnasiet *temporärt* nedlägges, får en lägre placering än som rätteligen bör tillkomma läroverket, när man tager hänsyn till de verkliga förhållandena både under den förordnandeperiod på sex år, som kommer, och vidare jämför Halmstads läroverk med flera läroverk, som alltfört beräknas komma att tillhöra grupp I.

På grund av det anförda vill jag hemställa,

att riksdagen måtte öka antalet läroverk i grupp I, så att högre allmänna läroverket i Halmstad kan placeras i denna grupp.

Stockholm den 23 mars 1943.

Axel Lindqvist.